

فیزیک عمومی

کد درس : ۱۰

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز : -

هدف کلی: فرآگیری اصول فیزیکی دستگاههای مورد استفاده در آزمایشگاههای بالینی.

شرح درس: مقدمات الکتریسیته و فیزیک نوری و آموزش اصول فیزیکی دستگاههای مختلف آزمایشگاهی.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

آموزش اصول مقدماتی الکتریسیته شامل:

- نوع جریانهای الکتریکی، مقاومت، خازن، القاگر، دایود، آشکارسازهای نوری و مدارهای یکسوساز
- کاربرد و طرز کار انواع استابلایزر و UPS

آموزش اصول مقدماتی فیزیکی نور شامل:

- نور و خواص آن، ماهیت امواج الکترومغناطیسی
- پدیده‌های بازتاب، شکست، پراش و تداخل

آموزش اجزاء تشکیل دهنده، اصول فیزیکی و طرز کار دستگاههای زیر:

- دستگاههای مکانیکی (انواع موتورهای ساده، انواع سانتریفیوز)
- دستگاههای حرارتی (فور، بن ماری، هیتر، انکوباتور)
- دستگاههای نوری (اسپکتروفوتومتر، فتوомتر شعله‌ای)
- دستگاه PH متر
- دستگاههای شمارش الکترونی سلولهای خونی
- انواع میکروسکوپ
- اتوآنالیزرهای بیوشیمی
- الایزا ریدر
- گاماکانتر

منابع اصلی درس:

۱- اصول تجزیه دستگاهی ترجمه زیلا آزاد و همکاران.

2-Laboratory Instrumentation (Shoeff & Williams) latest ed.

شیوه ارزشیابی دانشجو: حضور فعال در کلاس و پرسش و پاسخ، امتحان پایان ترم

آزمایشگاه فیزیک عمومی

کد درس : ۲۰

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

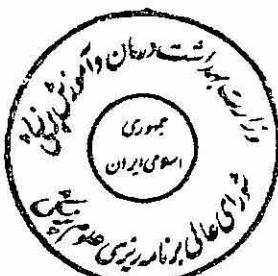
پیش نیاز: همزمان با فیزیک عمومی

هدف کلی: آشنایی با اصول فیزیکی و مشاهده اجزاء داخلی دستگاههای آزمایشگاهی و آموزش اولیه تعمیر و نگهداری و تعویض قطعات جزئی مثل فیوز، لامپ، ذغال و ....

شرح درس: انجام آزمایشات مقدماتی الکتریسیته و نور، بازکردن دستگاههای آزمایشگاهی در حضور دانشجو و آموزش اجزاء داخلی و نحوه تعویض قطعات کوچک ..

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

- آموزش طرز کار و مورد استفاده دستگاههای مالتی متر (اهم متر، ولت متر، آمپر متر)
- آشنایی مختصر با نیمه هادی ها مثل دایود و مدارهای یکسوساز نیم موج و تمام موج
- انجام آزمایشهای مربوط به قانون لنز و جریان القابی و آشنایی با متورها
- آزمایشهای جریانهای مستقیم و متناوب
- آموزش مدار الکتریکی بن ماری بعنوان یک دستگاه حرارتی و رسم نقشه الکتریکی آن و آشنایی با نمادهای الکتریکی المان های مختلف
- آشنایی با لامپ اشعه کاتودیک و خواص پرتو کاتودیک برای کار کردن با اسیلوسکوپ
- اسکیپترومتری و آشنایی با دستگاه اسپیکتروسکوپ و اسپیکترفتومتر
- ازمايش بازتاب و شکست نور و اندازه گیری اندیس شیشه
- ازمايش پولاریمتری و کار با پولاریمتر
- آزمایش و اندازه گیری بزرگنمائی و ساختمان نوری میکروسکوپ

منابع اصلی درس:

۱- اصول تجزیه دستگاهی ترجمه ژیلا آزاد و همکاران .

2-Latory Instrumentation (Shoeff & Williams) latest ed.

شیوه ارزشیابی دانشجو: حضور فعال در آزمایشگاه و انجام تکالیف، امتحان نظری و عملی پایان ترم .

شیمی عمومی

کد درس : ۰۳

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز : -

هدف کلی: آشنایی دانشجویان با ساختمان اتم و ترکیبات مختلف شیمیایی معدنی و آلی.

شرح درس: ساختمان مواد شیمیائی، واکنشهای مربوطه، مکانیسم واکنشها، سرعت و درجات واکنش و ....

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

شیمی عمومی: ساختمان اتم، ذرات بنیادی- تئوری موجی و ذرهای بودن انرژی و ماده - اوربیتالهای اتمی، مممان مغناطیسی، اتصالات شیمیایی (یونی، کووالانسی، ساختمان لوویس، بارقراردادی، رزونانس، هیبریداسیون) تئوری اوربیتال مولکولی و دیگر پیوندها.

مول و مولکول، محلولهای مولار، نرمال، مولال، درصدی، اثر ذرات حل شونده بر حلal، تیتراسیون، ترموشیمی، واژه‌های ترمودینامیکی، قوانین ترمودینامیک مختصری در مورد بیوانرژیک، سرعت واکنشها، درجات واکنش ۱-۲-۱، صفر، نیمه عمر واکنشها، واکنشهای تعادلی، عوامل مؤثر بر حالت تعادل فلزات و شبه فلزات و ثابت تعادل. اسید و باز، PH ، اسید و باز قوی، ضعیف، نمکها، بافر، افزایش اسید و باز به بافر، ضریب حلایت، مختصری درباره شیمی هسته‌ای.

شیمی آلی: نامگذاری ساختمان مولکولی و فضایی، خواص فیزیکی و شیمیایی ترکیبات: الکان‌ها، سیکلوالکان، الکن‌ها، الکین‌ها، دی‌ان‌ها.

ایزومرهای ساختمانی، هندسی (سیس و ترانس Z,E)، نوری، کانفرمرها، ترکیبات آروماتیک و علت آروماتیک بودن واکنشهای مربوطه، الکیل‌هالاید، واکنش E,SN_n، الکل‌ها، فنل‌ها، اترها و تیول‌ها، الکنیدها و کتون‌ها. اسیدهای آلی و مشتقهای آنها، آمین‌ها مختصری در مورد تعیین ساختار مولکولها، (Atomic absorbtion, UV,IR,NMR)

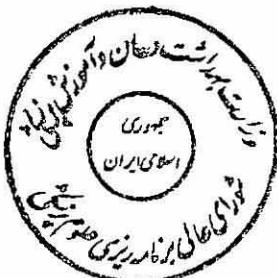
منابع اصلی درس :

۱) شیمی عمومی موتیمر، ناشرین: مرکز نشر دانشگاهی (تهران)، انتشارات دانشگاه مشهد، آخرین چاپ .

۲) مبانی شیمی آلی، جان مک موری، ترجمه دکتر عیسی یاوری، ناشر: نویردازان، آخرین چاپ .

3-Organic Chemistry Morrison-Boyd. Latest ed.

شیوه ارزشیابی دانشجو: شرکت فعال در کلاس و پرسش و پاسخ، امتحان بین ترم و پایان ترم.

آزمایشگاه شیمی عمومی

کد درس : ۴

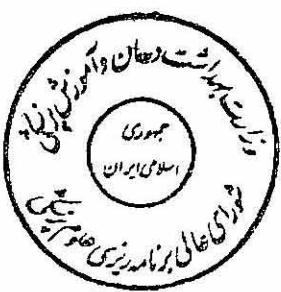
تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: همزمان با شیمی عمومی

هدف کلی: آشنایی دانشجو با مواد، وسایل و برخی از خواص ترکیبات شیمیائی معدنی و آلی.

شرح درس: شناخت وسایل آزمایشگاهی، شناسایی عناصر و عوامل در ترکیبات آلی، محلول‌ها.

رؤوس مطالب: (۳۴ ساعت)

- شناخت و طرز کار وسایل آزمایشگاهی که در آزمایشگاه شیمی کاربرد دارد.
- اندازه‌گیری نقطه ذوب و جوش
- شناسایی عناصر در ترکیبات آلی
- شناسایی عامل‌های ترکیبات آلی (الکلها، آلدیدها و کتون‌ها، هیدروژن فعال (عامل اسیدی) حلقه‌های آروماتیک، عامل فنلی، اتصالات دوگانه (اتیلنی)
- طرز تهیه آسپرین
- شناسایی یک ماده آلی و ساختن یک مشتقی از آن
- تهیه محلول‌ها، تیتراسیون اسیدوبار و تیتراسیون اکسیداسیون و احیاء (کروماتومتری، منگانومتری، یدومتری)، تهیه محلول‌های بافر
- اندازه‌گیری مقاومت یک بافر در مقابل افزایش اسید و باز، شناسایی چند کاتیون و آنیون، کار با HPLC,GC,IR
- قانون گازهای کامل طرز تهیه اکسیژن و اندازه‌گیری حجم مولی.

منابع اصلی درس:

- 1) Analytical chemistry (Skoog-west). Latest ed.
- 2) The Systematic-identification of organic compound. Latest ed.

شیوه ارزشیابی دانشجو: حضور مرتب در آزمایشگاه و انجام تکالیف، امتحان نظری و عملی پایان ترم.

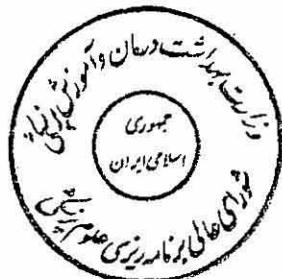
بیوشیمی عمومی

کد درس : ۵۰

پیش نیاز : شیمی عمومی

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

هدف کلی: شناسایی مواد حیاتی و خواص شیمیایی آنها.

شرح درس: آموزش مباحث بیوشیمی عمومی در حدی که یک کارдан آزمایشگاه علم و توانایی برای درک مفاهیم بیوشیمی و اهمیت آنها را در بدن داشته باشد.

رئوس مطالب: (۵۱ ساعت)

- اسید و باز و سیستم‌های تامپونی - آب و الکترولیت‌ها - ساختمان شیمیائی کربوهیدراتها و خواص آنها
- ساختمان شیمیائی اسیدهای آمینه و پروتئین‌ها و خواص آنها - ساختمان چربی‌ها و خواص آنها - ساختمان شیمیایی اسیدهای نوکلئیک و خواص آنها - ساختمان شیمیایی ویتامین‌ها، هورمون‌ها و خواص شیمیایی آنها - ساختمان شیمیایی آنزیمه‌ها و خواص آنها → ساختمان شیمیایی هم.
- متابولیسم ترکیبات سه گانه (کربوهیدراتها، پروتئین‌ها، لیپیدها).

منابع اصلی درس:

- 1) Textbook of Clinical Chemistry (Tietz) Latest ed.
- 2) Biochemistry (Harper). Latest ed.

شیوه ارزشیابی دانشجو: حضور فعال در آزمایشگاه، انجام تکالیف، امتحان نظری و عملی پایان نیمسال.

آزمایشگاه بیوشیمی عمومی

کد درس : ۶

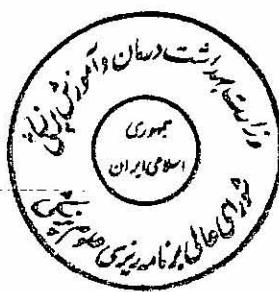
تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز : همزمان با بیوشیمی عمومی

هدف کلی: شناسایی مواد حیاتی و خواص شیمیایی آنها.

شرح درس: آموزش مقدماتی بیوشیمی عملی و روش‌های تشخیص برخی از ترکیبات بیوشیمیائی مایعات بدن.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

- تعیین PH بروش‌های مختلف
- تهییه محلولهای بافر
- طرز تشخیص قندها (شیمیایی، کروماتوگرافی بر روی کاغذ)
- طرز تشخیص پروتئین‌ها و اسیدهای آمینه (شیمیائی، کروماتوگرافی بر روی کاغذ)
- مطالعه خواص و کیفیت آنزیمهها.

منابع اصلی درس :

- 1-Textbook of Clinical Chemistry (Tietz) Latest ed.
- 2-Biochemistry (Harper). Latest ed.
- 3-Clinical Diagnosis (Henry). Latest ed.

۴- بیوشیمی عمومی عملی، تالیف دکتر شاملو، دکتر کامیاب. آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجو: حضور فعال در آزمایشگاه، انجام تکالیف و امتحان نظری و عملی پایان نیمسال.

زیست شناسی سلولی و مولکولی

کد درس : ۰۷

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری- عملی

پیش نیاز : ندارد

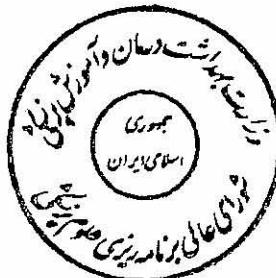
هدف کلی: نظر به اینکه بیولوژی سلول و مولکول در دو دهه اخیر پیشرفت‌های فرایندهای داشته و زمینه اصلی پیشرفت‌های شگرف در ابعاد مختلف گردیده، لازم است که دانشجویان علوم آزمایشگاهی ضمن شناخت کافی از ساختمان و عملکرد سلول با روش‌های مختلف مطالعه در زمینه‌های سلول و مولکول آشنا گردد.

شرح درس: آموزش ساختمان سلول و اجزاء مختلف آن و نحوه عملکرد هر اورگانل در سنتز مواد و ارتباطات مولکولی سلول و مهندسی ژنتیک و کاربرد آن در پزشکی و آشنایی با روش‌های پیشرفت‌ههای سلولی مولکولی.

رؤس مطالب :

نظری: (۳۴ ساعت)

- دستگاه گلزاری ساختمان عمومی سلول و ارگانلهای ساختمان مولکولی غشاء سلول و نقل و انتقالات مولکولها توسط آن.
- پراکسی زوم.
- ساختمان مولکولی هسته و غشاء آن.
- ساختمان کروموزوم یوکاریوتی و پروکاریوتی.
- سانترومر.
- تلومر.
- هستک.
- همانند سازی DNA.
- چرخه سلولی و تنظیم آن.
- تقسیم میتوز و میوز.
- لیزوژوم.
- ساختمان مولکولی انواع پمپهای غشاء.
- انتشار ساده و تسهیل شده.
- انتقال فعل.
- تعادل اسمزی.
- پتانسیل غشاء.
- سیستم غشائی داخلی سلولی.
- رتیکولوم آندوپلاسمیک.

تاریخچه و ارتباط زیست شناسی مولکولی و سلولی، علل پیشرفت سریع آن و نقش پژوهه ژنوم انسان در درمان بیماری‌های ژنتیکی.

ساختمان و کار ژنوم:

تعریف ژنوم - ساختمان ژنوم هسته و مقایسه آن با ژنوم ارگانلهای DNA - اهمیت پژوهه ژنوم انسان - همانند سازی ژنوم - انواع پلیمرازها و نقش آنها - انواع موتاسیونها در ژنوم - سیستم ترمیمی ژنوم - نوترکیبی - انواع توالیهای تکرار شونده ژنوم - ساتلاتیت - مینی ساتلاتیت - مایکروساتلاتیت - Str-Vntr - انواع ترانسپوزانها - رتروترانسپوزانها - آنزیمهای مورد نیاز برای دستکاری PCR و انواع کاربرد آن در تشخیص بیماریها و در پزشکی قانونی - تکنیک ساترن بلاتینگ

- روش‌های تعیین توالی ژنوم .

سنتر و پیدایش ترانسکریپتوم ((Transcriptome) :

مراحل مختلف سنتر RNA در پروکاریوتها و یوکاریوتها - کمپلکس آغازگر - انواع RNA پلیمرازها - RNA پلیمرازهای ارگانلهای - پیرایش RNA - تغییرات در دو انتهای RNA - حذف اینترونها - اسپلایسوزوم - ریبوزیم - Alternative RNA editing - تحریب RNA - تنظیم رونویسی - رمز زنگی - چارچوب خوادن splicing - ویرایش RNA - ساختمان Mrna مونوسیسترونی و پلی‌سیسترونی - جداسازی Mrna - تکنیک نورترن‌بلاتینگ .

سنتر و پیرایش پروتئوم (Proteome) در پروکاریوتها و یوکاریوتها :

ساختمان مولکولی و نقش t-RNA آغازگر - مراحل مختلف سنتر - فاکتورهای آغازگر، رشد طولی و رها کننده - تنظیم شروع ترجمه .

پیرایش پروتئین‌ها:

تغییرات بعد از ترجمه - تغییرات شیمیایی - فولدینگ پروتئین و بیماریهای ناشی از فولدینگ ناصحیح - پریون - ساختمان مولکولی انواع شپرونها - پیدایش با قطع پروتئولیتیک - قطع خودبخودی Intein - انواع موتیفهای مهم پروتئینی - تحریب پروتئینها - پروتئزوم - روش‌های جداسازی پروتئین - پروتئومیکس - تکنیک و سترن بلاتینگ = روش‌های تعیین توالی پروتئین .

تنظیم بیان ژن در پروکاریوتها و یوکاریوتها :

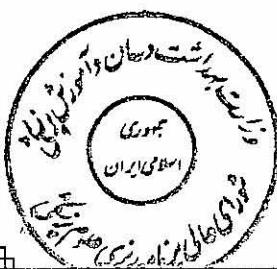
تنظیم در سطوح رونویسی، ترجمه، بعد از ترجمه، پیرایش و پایدری Mrna - تنظیم هورمونی - تنظیم با سیستم اوپرونی در پروکاریوتها - تنظیم مثبت و منفی اوپرون لакتوز - اوپرون تریپتوфан - تنظیم در یوکاریوتها با ایجاد تغییرات کمی و کیفی در DNA (DNA alteration) - دوزار ژن - تکثیر ژن - بازآرایی DNA rearrangement .

مهندسی ژنتیک :

آنژیمهای کلونینگ - انواع وکتورها - نقشه رستیکشن - استفاده از RFLP در تشخیص بیماریهای ژنتیکی - انواع وکتورها - کلونینگ با استفاده از خزانه ژنومی و cDNA - کلونینگ با PCR - اکسپرشن کلونینگ - کلونینگ انسان و پستانداران - تکنیک کروموزوم واکنیگ - تکنیک Antisense RNA - استراتژیهای از ژن به پروتئین، از پروتئین به ژن - کاربرد مهندسی ژنتیک در پزشکی - تهیه پروتئینهای نوترکیب داروئی - انسولین، هورمون رشد، فاکتورهای هموفیلی و غیره - تولید حیوانات ترانسژنیک برای تحقیقات پزشکی تهیه داروهای مناسب - تولید واکسن‌های DNA - تولید محصولات و غذاهای ترانسژنیک - خطرات و مسائل اخلاقی مهندسی ژنتیک .

عملی: (۳۴ ساعت)

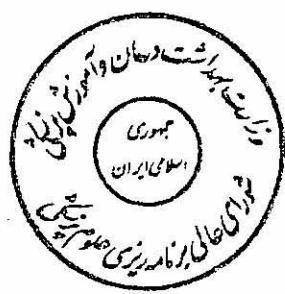
مباحث و آزمایشات مرتبط با مباحث ثئوری از جمله استخراج DNA از سلول، PCR، Western blotting، Digestion، Agarose gel efecttrophoresis

منابع اصلی درس :

- 1- مباحثی از بیولوژی سلولی و مولکولی دکتر رسول صالحی سال ، ۱۳۸۰
- 2-Molecular biology of the cell (Alberts latest ed.)
- 3-The cell, a molecular approach (cooper latest ed.)

شیوه ارزشیابی دانشجو : حضور فعال در کلاس و پرسش و پاسخ، امتحان بین ترم و پایان ترم

آناتومی نظری

کد درس : ۰۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف کلی: آشنایی با آناتومی ماکروسکوپی سیستم‌های بدن انسان.

شرح درس: آشنایی با آناتومی ساختارهای بدن در حدی که برای کارشناسی علوم آزمایشگاهی لازم است.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

- آناتومی (تعاریف، تاریخچه، اهمیت فراغیری آن) مفاهیم کلی ساختارهای زیستی شامل سطوح سلول، بافت، ارگان، سیستم، سیستم‌های بدن (تقسیم بندی کلی).
- سیستم اسکلتال (بافت استخوانی شامل انواع بافت، تقسیم بندی استخوانها از نظر شکل)، تقسیم بندی سیستم اسکلتال، کلیات جمجمه، ستون فقرات، قفسه سینه و ضمائم اسکلتال.
- مفاصل (تعاریف مفصل، انواع مفاصل)
- عضلات (تعريف، انواع عضلات، عضلات نواحی مختلف بدن).
- دستگاه گردش خون شامل قلب (جایگاه، سطوح، حفرات قلب بطور کلی)، شریان، سیستم وریدی بویژه وریدهای سطحی اندامها).
- دستگاه تنفس شامل: راههای تنفسی فوقانی (بینی، حنجره، نای) و راههای تنفسی تحتانی شامل ریه‌ها (سطوح، ناف، ریه) و پلور.
- دستگاه گوارش: آناتومی کلی لوله گوارشی و غدد ضمیمه.
- دستگاه ادراری شامل: کلیه‌ها، مجاري ادراري و مثانه.
- دستگاه تناسلی شامل : آشنایی کلی با دستگاه تناسلی مذکور و مؤنث شامل عدد تناسلی، دستگاه تناسلی خارجي.
- دستگاه عصبی شامل: تقسیم‌بندی سیستم اعصاب، آناتومی ماکروسکوپی نخاع، ساقه مغزی، مخچه و نیمکره‌های مخ و راههای عصبی.

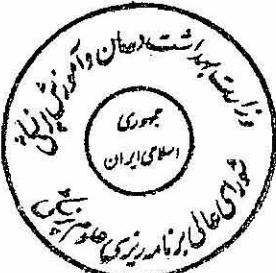
منابع اصلی درس : کتابهای آناتومی عمومی و اطلس‌های آناتومی .

1-Gray's Anatomy for student

2-Clinical Anatomy Snell

3- Anatomy and Physiology Ross and Willson

شیوه ارزشیابی دانشجو : پرسش و پاسخ امتحانات میان ترم و پایان .

آناتومی عملی

کد درس : ۰۹

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: همزمان با آناتومی نظری

هدف کلی: آشنایی با آناتومی ماکروسکوپی سیستم‌های بدن انسان.

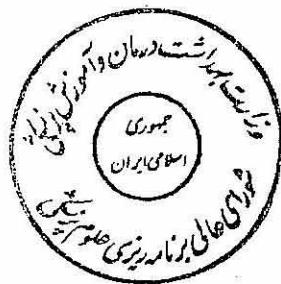
شرح درس: آشنایی با آناتومی ساختارهای بدن در حدی که برای کارشناس علوم آزمایشگاهی لازم است

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

متنااسب با واحد تئوری کار با مولاز و در تعدادی جلسات مشاهده عمومی بر روی جسد.

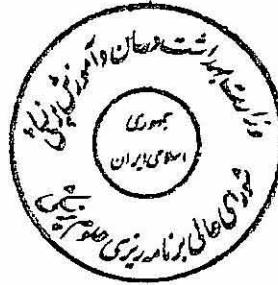
منابع اصلی درس : کتابهای آناتومی عمومی و اطلس‌های آناتومی.

شیوه ارزشیابی دانشجو : پرسش و پاسخ، امتحانات میان ترم و پایان.

فیزیولوژی نظری

کد درس : ۱۰

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف کلی: آشنایی با فیزیولوژی دستگاه تنفسی و قلب و عروق و فراغیری کلیاتی درباره فیزیولوژی دستگاه عصبی، ادراری، عضلات، گوارش و غدد داخلی.

شرح درس: شناسایی و شناخت عملکرد طبیعی سیستم‌های بدن، فرآگیران علوم آزمایشگاهی را قادر می‌سازد که با مقایسه آن با شرایط بروز بیماری در ک عمق‌تری را نسبت به بیماری و روند آن بدست آورند.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

- فیزیولوژی دستگاه تنفس: منشاً ریتم تنفس، کنترل شیمیایی تنفس، کنترل شیمیایی تنفس، رسپتورهای شیمیایی محیطی و مرکزی، رفلکس‌های مؤثر در کنترل تنفس، مکانیسم تهویه ریوی، انتقال اکسیژن و انیدرید کربنیک، حجم‌ها و ظرفیت‌های ریوی، فضای مرده تنفسی، اثرات خواب و بیداری در تنفس، اثرات داروهای مختلف و مواد بیهوشی بر روی مراکز تنفسی و منحنی تنفس.
- فیزیولوژی دستگاه قلب و عروق: عضله قلبی، منشاً انتشار موج انقباضی قلب، پمپ قلبی، برون ده قلبی، دوره قلبی، ایندکس قلبی، الکتروکاردیوگرام، فشار خون شریانی، فشار وریدهای مرکزی، گردش خون محیطی، مقاومت عروقی، بازگشت وریدی.
- مروری بر فیزیولوژی دستگاه مغز و اعصاب: شناخت کلی فیزیولوژی مغز و اعصاب، درجه هوشیاری، رفلکس‌های عصبی که در تنظیم مردمک چشم دخالت دارند.
- مروری بر فیزیولوژی سیستم کلیوی: تشکیل ادرار، حفظ تعادل آب توسط کلیه و حفظ تعادل الکترولیتها، حفظ خون.
- مروری بر فیزیولوژی عضلات: صفحه محرکه عضلات و ساختمان و فیزیولوژی آن به تفصیل.
- مروری بر فیزیولوژی دستگاه گوارش و کبد: عمل قسمتهای مختلف و شناخت ارتباط فیزیولوژی دستگاه گوارشی با کار هوشیاری.
- شناخت کلی غدد داخلی.

منابع اصلی درس :

- ۱- چکیده فیزیولوژی عمومی گایتون. آخرین چاپ.
- ۲- اساس فیزیولوژی بالینی گرین . آخرین چاپ.

3- Guyton, A.C., & Hall, J.E. (1996). Texbook of Medical Physiology. Latest ed.

4- Borne, Levy. principles of Phsyioiology. Latesd ed.

شیوه ارزشیابی دانشجو: شرکت فعال در کلاس و پرسش و پاسخ، امتحان بین ترم و پایان ترم.

آزمایشگاه فیزیولوژی

کد درس : ۱۱

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: همざمان با فیزیولوژی نظری

هدف : آشنایی دانشجو با آزمایش‌های فیزیولوژی عملی به منظور درک نارسائی‌های فیزیولوژیک سیستم بدن انسان در مقایسه با حالت سلامت.

شرح درس :

در این درس از طریق ازمایش‌های فیزیولوژی به بحث در مورد عملکرد سلول‌ها و سیستم‌های مختلف بدن شامل قلب و گردش خون، تنفس، عصبی، ادراری، گوارش، غدد مترشجه درون ریز و پرداخته می‌شود.

رئوس مطالب : (۳۴ ساعت)

شمارش گلبولهای قرمز، شمارش گلبولهای سفید در حالت استراحت و در ورزش، فرمول لکوسیتر، هماتوکریت، هموگلوبینومتری، ESR، اسپیرومتری و تستهای تنفسی، اندازه‌گیری BMR، اندازه‌گیری فشار خون شریانی در انسان در وضعیتهای مختلف، رفلکس‌های عصبی، میزان شکنندگی اسموتیکی گلبولهای قرمز، الکتروکاردیوگرافی در انسان، صدای‌های قلب، اندازه‌گیری زمان انعقاد و خونروی و در صورت وجود امکانات آزمایشگاهی انجام آزمایش عصب و عضله در قورباغه، پرفیوزیون قلب قورباغه

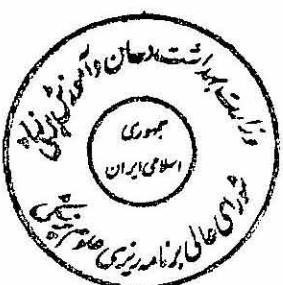
منابع اصلی درس :

1. Guyton, A.C., & Hall, J.E. (1996). Texbook of Medical Physiology. Latest ed.

- دیگر منابع کاربردی معتبر با نظر اساتید مربوطه

نحوه ارزیابی دانشجو :

حضور فعال در آزمایشگاه و انجام تکالیف و امتحان تئوری عملی و امتحان عملی پایان ترم

فیزیک حیاتی

کد درس : ۱۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

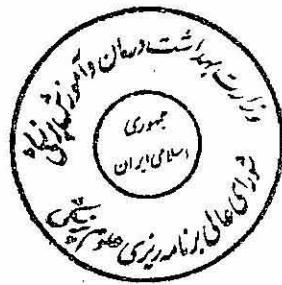
پیش تیاز: فیزیک عمومی

هدف کلی: آشنایی و درک اصول ساخت و کار موجودات زنده با استفاده از علم فیزیک- زیست شناسی و شیمی.

شرح درس: در این درس دانشجو با نیروهای مختلف فیزیکی، شیمیایی و اکنشهای بیولوژیکی موجود در ساختمان اعضاء مختلف بدن انسان آشنا می‌گردد.

رؤوس مطالب: (۳۴ ساعت)

- آشنایی با علم فیزیک حیاتی
- کاربرد بعضی از نیروها در ساختمان بدن انسان (مکانیکی، اسمزی، الکتریکی، بیوالکتریک، نیروهای بین مولکولی، پاند هیدرورژن)
- ساختمان ملکولهای بزرگ و غشاء سلولی
- بیوانرژتیک (سه قانون ترمودینامیک، آبتوپی، انرژی آزاد، الکترون ترانسپورت)
- سرعت عمل در بعضی از واکنشهای سیستم بیولوژیکی (سرعت عمل در واکنشهای شیمیایی، دیفیوژن و اسمزی، گردش مایعات، هدایت الکتریکی و حرارت)
- اثرات بیولوژیکی تشعشعات یونیزان (دوزیمتری، اثرات بیوفیزیکی در رابطه با انعقاد، تغییرات در سرعت عمل واکنشها، اثرات فیزیکی)
- بیوفیزیک عصب و ماهیچه
- انرژی مصرفی در رابطه با ATP
- برخی از مفاهیم فیزیک نور
- ماهیت موجی نور، نورسنجی
- انعکاس و انکسار
- کاربرد وسائل سنجش نور

منابع اصلی درس :

- ۱- فیزیک برای علوم زیستی (آلان اج کرامر) ترجمه دکتر محمود بهار. آخرین چاپ.

شیوه ارزشیابی دانشجو: حضور فعال در کلاس، پرسش و پاسخ، امتحان بین نیمسال و پایان نیمسال.

بافت شناسی نظری

کد درس : ۱۳

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: آناتومی نظری

هدف کلی: فرآگیری آناتومی میکروسکوپی ساختارهای بدن انسان در حالت سلامت و بیماری در حدی که برای یک کاردان آزمایشگاه لازم است.

شرح درس: از آنجا که یکی از ارکان تشخیص بالینی، براساس تشخیص میکروسکوپی بافت‌های بیمار می‌باشد، بنابراین یادگیری آناتومی میکروسکوپی طبیعی زمینه مناسبی را برای تشخیص انواع بیماریها فراهم می‌آورد.

رؤوس مطالب: (۱۷ ساعت)

الف) بافت شناسی

- مقدمات بافت شناسی شامل: تعریف علم بافت شناسی و روش‌های مطالعه در بافت شناسی.
- تقسیم بندی بافت‌ها شامل: چگونگی تشکیل بافت، انواع بافت‌ها.
- بافت پوششی، تعریف انواع .
- بافت همبند شامل: بافت همبند عمومی (انواع و ساختمان) بافت همبند اختصاصی (تعریف).
- بافت همبند خاص (غضروف، استخوان).
- بافت همبند خاص (چربی).
- بافت عضلانی شامل: انواع بافت عضلانی با تاکید بر بافت عضلانی مخطط.
- بافت دستگاه عصبی شامل: ماده سفید و ماده خاکستری، انواع نورونها و نورگلیاهای و عصب محیطی.
- بافت دستگاه گردش خون شامل: بافت عضله قلبی، سرخرگها و سیاهرگها .
- بافت دستگاه لنفاوی شامل: غدد لنفاوی، تیموس، طحال.
- بافت دستگاه گوارش شامل: لوله گوارش، زبان، حلق، عقده ضمیمه.
- بافت دستگاه ادراری شامل: کلیه‌ها، میزنانی، مثانه، اورتراء.
- بافت دستگاه تناسلی شامل: غدد تناسلی و دستگاه تناسلی خارجی.
- بافت دستگاه تنفسی شامل: بینی، حنجره، نای، ریه‌ها .

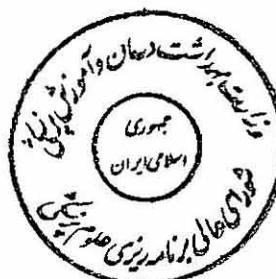
منابع اصلی درس :

۱- بافت شناسی جان کویرا، آخرین چاپ، اطلس رنگی بافت شناسی .

2-Text book of Histology, (J.Quira). Latest ed.

3-Pathology and Laboratory Medicine (S. RAAB et al) 2002.

شیوه ارزشیابی دانشجو: شرکت فعال در کلاس، پرسش و پاسخ، امتحانات بین ترم و پایان ترم .

آزمایشگاه بافت‌شناسی

کد درس : ۱۴

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: همざمان با بافت‌شناسی نظری

هدف کلی: آشنایی مقدماتی با ساختمان میکروسکوپی بافت‌های بدن انسان در حالت سلامت و بیماری.

شرح درس: آموزش میکروسکوپی ساختمان و سلولهای تشکیل دهنده بافت‌های بدن انسان در حالت سلامت و بیماری و فراغیری روش‌های تهیه لام آسیب شناسی.

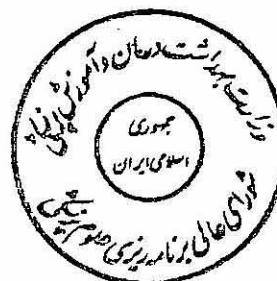
رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

- مطالعه میکروسکوپی لامهای تهیه شده از بافت‌های طبیعی بدن انسان شامل: استخوان، غضروف، چربی، عضلات صاف و مخطط، عضله قلب سرخرگها، سیاهرگها، عدد لنفاوی، طحال، زبان، حلق، عدد برازقی، کلیه، مثانه، بیضه، تخمدان، حنجره، ریه، نخاع و مغز.
- شناسایی محلولهای ثابت کننده بافت
- طرز کار با دستگاه آماده کننده بافت

منابع اصلی درس:

- 1- Atlas of Normal Histology. (M.S. Fioreh). Latest ed.
- 2- Theory and Practice of Histopathological techniques (Bancroft) Latest ed.

شیوه ارزشیابی دانشجو: حضور فعال در آزمایشگاه، انجام تکالیف، امتحان نظری و عملی پایان ترم.

بهداشت عمومی و اپیدمیولوژی

کد درس: ۱۵

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف کلی: آشنایی با بهداشت عمومی و اپیدمیولوژی و نحوه پیشگیری و برخورد با بیماریهای واگیر عفونی شایع در ایران.

شرح درس: تعاریف، بهداشت و اپیدمیولوژی، بهداشت عمومی، بهداشت محیط و آموزش سلامت، بیماری و پیشگیری از دیدگاه اپیدمیولوژی.

رئوس مطالب: (۳۴ ساعت)

تعريف بهداشت، اپیدمیولوژی، مفاهیم و مدل‌های بیماری در اپیدمیولوژی.
آموزش بهداشت

مقررات لازم برای پیشگیری بیماریهای واگیر

موازین کنترل و پیشگیری

موازین همه‌گیری و بین المللی

خطر حاملان عوامل عفونی - واکسیناسیون و تعلیمات بهداشتی

نقش آزمایشگاه در مبارزه با امراض عفونی و بروز اپیدمی‌ها

برنامه واکسیناسیون و سلامت واکسن‌ها

انواع واکسن‌ها

بیماریهای واگیردار عفونی و کنترل آنها

عفونتهای بیمارستانی

مسومومیت غذایی و بیماریهای منتقله بوسیله مواد غذایی

کلیات اکولوژی انسانی

کلیات بهداشت محیط

بهداشت کار و محیط کار

بهداشت آب و کنترل آب

بهداشت هوای کنترل آلودگی هوای

سازمانهای ملی و بین المللی عرضه کننده خدمات بهداشتی و درمانی

انواع مطالعات اپیدمیولوژی

منابع اصلی درس:

۱- اصول اپیدمیولوژی بالینی. ترجمه دکتر علی صادقی حسن آبادی، آخرین چاپ.

۲- اصول اپیدمیولوژی ترجمه دکتر ملک افضلی، آخرین چاپ.

۳- آموزش بهداشت کارآیی و تاثیر آن، تالیف کیت تونز، ترجمه فرشته فرزیان پور، آخرین چاپ.

4-Medical Epidemiology (Greenberg) Lastest ed.

شیوه ارزشیابی دانشجو: حضور فعال در کلاس، پرسش و پاسخ، امتحان بین ترم و پایان ترم.

روانشناسی عمومی

کد درس : ۱۶

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

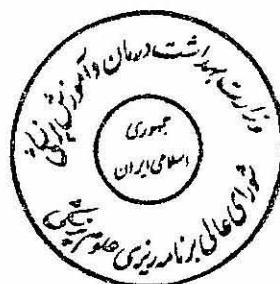
هدف کلی :

آشنایی دانشجو با تاریخچه روانشناسی، مفاهیم گوناگون و روش‌های ارزیابی در روانشناسی و عوامل مؤثر بر رفتار.

شرح درس:

محتوای این درس ضمن تقویت توانایی‌های ذهنی و کمک به درک سایر دروس، دارای مفاهیم نظری پایه‌ای جهت کاربرده در محیط حرفه‌ای آینده دانشجو است.

رئوس مطالب:(۳۴ ساعت)

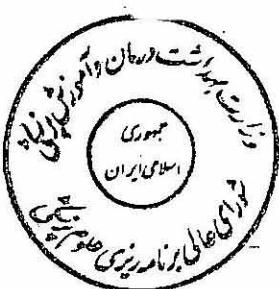
- تعریف روانشناسی، اهمیت و ضرورت آن، روش‌های تحقیق در روانشناسی.
- تاریخچه و مکتبهای روانشناسی (رفتارگرایی، شناخت‌گرایی، تحلیل روانی)
- عوامل مؤثر بر رفتار (فطرت، وراثت، محیط)
- احساس و ادراک (بینایی، شنوایی، بولیایی، چشایی، لامسه)
- انگیزش و هیجان (نیازها و انگیزه‌ها)
- هوش (تعریف، آزمون‌های هوش)
- کلیات روانشناسی رشد
- یادگیری و نظریه‌های آن، انواع یادگیری.
- حافظه، یادآوری و فراموشی، انواع حافظه
- زبان و تفکر، عوامل مؤثر بر زبان آموزی
- شناخت (cognition)
- شخصیت و نظریه‌های مربوطه، اختلال‌های شخصیتی
- آشنایی کلی با آزمون‌های روانشناسی
- اختلال‌های روانی و عاطفی و روش‌های درمانی
- روانشناسی کودکان استثنایی
- عقب ماندگی ذهنی: تعریف، علت شناسی و طبقه‌بندی.
- مکانیسم‌های دفاعی و اضطراب و روش‌های مقابله
- شیوه‌های برقراری رابطه انسانی با کودکان و نوجوانان
- پرورش فردی یا گروهی: انجام یکی از آزمون‌های روانشناسی یا عناوین دیگر به پیشنهاد استاد.

منابع اصلی درس (References)

- گنجی، حمزه، مبانی روانشناسی عمومی (آخرین ویرایش).
- نرمن مان، اصول روانشناسی (آخرین ویرایش ترجمه).
- به پژوه، احمد، اصول برقراری رابطه انسانی با کودک و نوجوان (آخرین ویرایش).

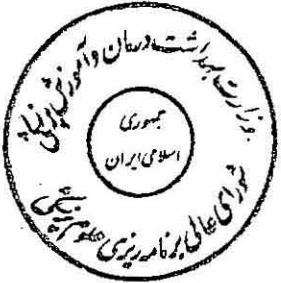
نحوه ارزیابی دانشجو:

شرکت فعال در کلاس و پرسش و پاسخ، امتحان بین ترم و پایان ترم
ارائه پروژه فردی یا گروهی پیشنهاد شده از سوی استاد

کامپیوتر

کد درس : ۱۷

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف کلی:

آشنایی دانشجو با اصول کلی ساخت افزار و نرم افزار کامپیوتر و سیستم عامل بطوریکه دانش آموختگان بتوانند از کامپیوتر در دستگاه های آزمایشگاهی، جستجوی منابع اطلاعاتی و تحقیقات علمی استفاده نمایند.

شرح درس:

با توجه به گسترش کاربرد کامپیوتر در زمینه های مختلف، لازم است کارشناسان علوم آزمایشگاهی با نحوه بکارگیری آن در حیطه حرفه ای خود آشنایی کافی داشته باشند.

رؤوس مطالب : (۳۴ ساعت)

- تاریخچه و سیر تحول سیستم عامل و مزایای سیستم عامل Windows نسبت به Dos
- تعریف مفاهیم اساسی Windows شامل: فایل، فolder، پنجره، آیکن، منو، Desktop
- آیکن های مهم Desktop و گزینه های مهم منوی Start
- قسمتهای مهم پنجره ها و آشنایی با تنظیمات آنها.
- آشنایی با قابلیتها و امکانات موجود در Windows شامل Word pad, Note pad, Maintenance, Clean up, Scandisk, Defragment
- نصب و برداشتن برنامه های کاربردی در Windows، اتصال به اینترنت و استفاده از Mailbox
- آشنایی با مفاهیم سلول، آدرس مطلق و نسبی ترکیبی، کاربرگ، کارپوش، سر ردیف و سر ستون در Excel
- رسم نمودارهای آماری با Excel
- استفاده از فرمول نوبی و توابع ساده موجود در Excel جهت انجام محاسبات.

منابع اصلی درس :

با توجه به تنوع و تغییر سریع مطالب منبع معینی توصیه نمی شود ولی در حال حاضر منابع مربوط به سیستم عامل Windows و نرم افزار Excel 2000 مناسب است.

شیوه ارزشیابی دانشجو : شرکت فعال در کلاس و انجام تکالیف، امتحان بین ترم و پایان ترم.